

Tato kniha je určena pouze pro potřeby kupujícího nebo jako dárek.

Kniha jako celek ani žádná její část nesmí být volně šířena na internetu, ani jinak dále zveřejňována. V případě dalšího šíření neoprávněně zasáhnete do autorského práva s důsledky dle platného autorského zákona a trestního zákoníku.

Děkujeme, že respektujete autorská práva.
Copyright 2023, Pokojovky

POKOJOVKY

A JAK SE
O NĚ STARAT

Aneta Vachová
Rozi Zacharov
Zuz Štefanides

Na listech knihy Pokojovky se naučíte vše, co potřebujete vědět o jejich pěstování. Jak se o ně v průběhu roku starat, aby byly spokojené, nebo co si počít, když se něco nepovede. K tomu zde najdete profily dvaceti nejoblíbenějších rostlin, DIY návody a spoustu zelené inspirace.

Ať to roste!

Aneta Vachová
Rozi Zacharov
Zuz Štefanides

pokojozky

© Pokojovky 2023
ISBN 978-80-270-5035-2

POKOJOVKY
A JAK SE
O NĚ STARAT

9 Úvod

10 O nás

12 Zelený slovník

14 Péče

- 18 Nezbytnosti k pěstování
- 22 Jak si vybrat pokojovku
- 24 Nákup pokojovky

- 26 Světlo
- 30 Zálivka
- 34 Vzdušná vlhkost
- 36 Teplota
- 38 Roční období
- 40 Zemina
- 42 Vlastní zemina
- 46 Přesazování
- 48 Jak přesazovat
- 50 Jak vybrat správný květináč
- 54 Hnojení a výživa
- 56 Hnojivo ze spíše
- 58 Množení
- 62 Jak si vypěstovat avokádo
- 66 Aby jí to slušelo

70 Když se něco pokazí

- 74 Co dělat při přelití
- 76 Co nám říkají listy
- 78 Jak pokojovky připravit na dovolenou
- 80 Škůdci
- 84 Postřiky

86

Pokojovky

90	Pokojovky pro začátečníky	146	Kam s nimi
92	Čisticí pokojovky	150	Pokojovky na podlahu
94	Pokojovky pro vaše miláčky	151	Pokojovky na stůl
98	Asparágus	156	Pokojovky na parapet
100	Begonia maculata	157	Pokojovky na poličku
102	Fíkusy	162	Pokojovky do kanceláře
104	Fíkus lyrovitý	164	DIY návody
106	Fíkus pryžodárný	166	Kokedama
108	Kalatea	174	Macramé
110	Maranta	180	Terárium
112	Monstery		
114	Monstera adansonii		
116	Monstera deliciosa		
118	Palmy		
120	Pilea peperomioides		
122	Řasokoule zelená		
124	Sukulenty a kaktusy		
126	Pouštní kaktusy		
128	Sukulenty		
130	Svícník		
132	Šeflera paprskolistá		
134	Šplhavnice		
136	Štavel trojhranný		
138	Tchynin jazyk		
140	Tilandsie		
142	Zamiokulkas		

186

Poděkování

188

Index

Úvod

Vítáme vás na zelených listech knihy Pokojovky. Máme radost, že zájem o domácí rostlinky roste a že jste jedním z těch, kteří se v jejich pěstování chtějí zlepšit. Doufáme, že vám v tom naše kniha pomůže.

Je jedno, jestli doma máte džungli nebo zatím jen pár nezuživých rostlin, jejichž jména ani neznáte. Mít kolem sebe pokojovky je radost. A té bude o to víc, čím lépe budete svým zeleným kamarádům rozumět. Pokojovky vám péči, kterou jim dopřejete, mnohonásobně vrátí. Rostliny totiž člověka uklidňují, zvelebují chladná městská obydlí a některé taky čistí vzduch. Kromě toho nás každým novým rašícím lístkem naplňují pýchou.

Někteří se pokojovkami neobklopují záměrně. Bojí se, že nemají dostatečný pěstitelský talent a raději se spokojí s nálepkou „plant killer“. Kolikrát jsme od našich zákazníků slyšely povzdechnutí: „Když mně stejně umře i kaktus.“ Poznáváte se? To, že v rukách držíte naši knihu, bereme jako znamení, že to chcete změnit. A víte co? Taky jsme před pár lety nebyly dokonalými pěstitelkami (a stále nejsme, ale psst!). Snad vám ke zlepšení pěstitelského sebevědomí pomohou následující stránky, které jsme se snažily sestavit a napsat tak, aby jim rozuměl každý. Aby byly přístupné i pro úplně začátečníky a zároveň aby se u nich nenudil ani zkušenější pěstitel.

Naše maminky se nás ptaly, jestli v knize najdou i své milované orchideje. Promiň, mami, na to si musíš sehnat jinou knížku. Ta naše se věnuje pokojovkám, které si z vás neudělají otroka. Máme rády takové, které nám dělají radost nejen svým vzhledem, ale i tím, že jim stačí jednoduchá péče. Vybraly jsme proto dvě desítky našich zelených oblíbenců (str. 98–143) a těm jsme věnovaly více prostoru. V knížce se ale zmiňujeme i o dalších druzích, které se v českých a slovenských domácnostech hojně vyskytují. Pokud svoji pokojovku nenajdete, vyhledejte si příbuzný nebo podobný druh, případně se řiďte obecnými radami z rozsáhlé části Péče (str. 15).

Snažily jsme se vám poskytnout co možná nejvíc informací tak, abyste nemuseli pořád opakovaně hledat oddíl Když se něco pokazí (str. 70). Zaručíme vám ale, že se během svého zeleného snažení listování v této kapitole nevyhnete. Pěstování rostlin je totiž adrenalinová záležitost. Pokojovky jsou živé, nejsou dokonalé a občas si neposlušně dělají, co chtějí. Stane se, že vám uschne lístek nebo že některá rostlina nepřečká vaši cestu do zahraničí. Nestyďte se proto nahlédnout do naší záchranné kapitoly. Všichni pěstitelé občas zažijí nějaký ten zelený karambol. Neberte to jako životní neúspěch. Pořiďte si novou rostlinu a zkuste to znovu a lépe.

Doufáme, že po přečtení naší knihy se pěstování stane vaším novým koníčkem a že se z plant killera stane hrdý plant lover. Budeme taky rády, když se necháte inspirovat a svou stávající městskou džungli doplníte o další zelené kousky. Nebo pokud vás obohatíme novými pěstitelskými tipy. Především ale doufáme, že vás budou pokojovky i Pokojovky bavit a dělat vám radost.

O nás

Jsme tři kamarádky, které dohromady svedla láska k rostlinám, kávě a designu. Dlouho jsme obdivovaly zahraniční zelené concept story a knihy o pokojovkách, až jsme se rozhodly, že si něco podobného zasloužíme i u nás. A tak vznikly Pokojovky s velkým P.

Pokojovky s malým počátečním písmenem jsou naší velkou zálibou. I my jsme s nimi ale musely, stejně jako spousta mladých lidí, nejprve srůst. S novými domácnostmi přišel zájem o zabydlování a zazeleňování našeho okolí. První pokusy s rostlinami ale nedopadly nijak slavně. Dělalý jsme klasické začátečnické chyby a o rostlinách si nezjišťovaly dostatečné informace. Pěstování v našem podání tak bylo spíš ruskou ruletou. Nechtěly jsme si ale připustit, že jsme po svých maminkách a babičkách nezdědily zelené prsty. Tvrdohlavě jsme si pořizovaly nové pokusné králíky. Začaly jsme se o ně ale zajímat víc a víc, až jsme mohly konečně říct, že pokojovky jsou radost a ne starost. Před pár lety by nás tedy ani ve snu nenapadlo, že pokojovky, respektive Pokojovky, budou něco, co nám jednou bude plnit díře od rána do večera.

Naše nová láska k pokojovkám se postupně rozrůstala od pěstitelských setkání pro naše kamarády, přes první nesmělé akce pro veřejnost, otevření e-shopu a psaní blogu, zazeleňování kanceláří a kaváren, až po pořádání workshopů. Pokojovky organicky nabývají čím dál větších rozměrů, až se nám občas zdá, že nám někdy trochu přerůstají přes hlavu. Naštěstí tomu vražednému tempu ve třech stačíme.

Během toho všeho jsme stihly nasát spoustu znalostí a informací – ať už naší vlastní pěstitelskou praxí, nebo neustálým studiem. Svět pokojovek je ale natolik rozlehlý, že bude trvat ještě dlouho, než ho budeme mít v malíčku. I nám totiž občas zežloutne list nebo dokonce odejde celá pokojovka. Zdaleka se nepovažujeme za profíky na rostliny. Na druhou stranu už ale taky nejsme žádní zelenáči. Znalostí máme tak akorát, tak jsme se po hlavě pustily do dalšího dobrodružství. Tentokrát v podobě knihy.

Psát o pokojovkách, aniž by aspoň jedna z nás měla tento obor vystudovaný nebo v něm měla několikaletou praxi, se může někomu zdát jako vrchol drzosti. Možná právě drzost je naší velkou devizou. Jako tři holky pracující původně v marketingu se nebojíme riskovat, umíme naslouchat lidem kolem sebe a hledat smysluplné cesty, jak dělat věci trochu jinak a zábavněji. I proto vznikly Pokojovky a potažmo i naše kniha. Věříme, že z ní bude cítit naše nadšení a odhodlání, trocha té zdravé drzosti a hlavně velká láska k rostlinkám. A také doufáme, že po ní sáhnete vždy, když si se svými pokojovkami nebudete vědět rady.

Ať to roste!

Vaše Pokojovky
Anet, Rozi a Zuz

A**AKADAMA**

Jílovitá zemina, která se smíchává se substrátem pro svou schopnost udržovat v sobě vodu. My ji používáme k výrobě kokedamy.

AKTIVNÍ UHLÍ

Forma drčeného uhlí, které dokáže z vody filtrovat nežádoucí toxiny. Často se užívá jako prevence proti množení bakterií uvnitř rostlinného terária.

C**ČELEĎ**

Skupina nebo rodina rostlin, která obsahuje jeden nebo více rodů. Ty si jsou příbuzné a mají podobné znaky – např. tlusticovitě.

D**DRENÁŽ**

Drenážní vrstva se přidává na dno květináčů, aby odváděla přebytečnou vodu ze zeminy. Můžete použít kamínky, rozbité kusy hliněných květináčů, vermikulit nebo keramzit.

DRUH

Rostliny v rámci jednoho rodu se stejnými vlastnostmi a schopnostmi křížení, např. tlustice vejčitá.

E**EPIFYT**

Rostlina, která svými kořeny roste na těle jiné rostliny či stromu. Našimi oblíbenými epifyty jsou třeba tilandsie (str. 140).

H**HŘÍŽENÍ**

Způsob množení převislých rostlin. Přesný popis najdete na str. 59.

HYDROPONIE

Způsob pěstování rostlin ve vodě (živném roztoku) bez zeminy. Hydroponicky je možné pěstovat skoro všechny druhy pokojových rostlin.

I**INSEKTICID**

Přípravek k hubení rostlinných škůdců. Více o tom, jak na škůdce, najdete na str. 80.

K**KETO**

Černý japonský jííl, který se tradičně používá k výrobě kokedam.

KERAMZIT

Umělý ale poměrně ekologický materiál. Připomíná kamení, ale je odlehčený. Používá se jako dekorace na vrch substrátu nebo jako spodní drenážní vrstva.

KOKEDAMA

Speciální způsob pěstování rostlin pocházející z Japonska. Funkci květináče při něm plní mechová koule. Kokedama může viset v prostoru nebo jen tak ležet na misce. Zkuste si ji vyrobit podle návodu na str. 166.

KOKOSOVÁ RAŠELINA

Vláknitý absorpční materiál, který je vyroben ze slupek kokosových ořechů. Může být smíchán s kompostem pro udržení vlhkosti.

KYSELOST ZEMINY

Při pěstování pokojovek hraje kyselost substrátu důležitou roli. Většinou rostlin svědčí neutrální pH mezi hodnotami 6,0 a 7,0, ale některé naopak vyžadují půdu kyselejší nebo zásaditější. Změřit se dá pomocí pH testeru. Jak upravit pH substrátu najdete na str. 44.

L**LETNĚNÍ**

Většina pokojových rostlin původně pochází z teplých krajů, proto je možné přenést je ven až po zmrzlých mužích, tedy v druhé polovině května. Pokojové rostliny se při pobytu venku otužují a lépe snášejí zimní období.

M**MACRAMÉ**

Macramé neboli drhání je technika vázání uzlíků, kterou si můžete vyrobit vlastní závěsný květináč (str. 174).

N

NASA ROSTLINY

Pokojevky ze studie NASA, které čistí vzduch od škodlivých látek. Přečtěte si o nich víc na str. 92.

O

ODNOŽ

Nová rostlina, která organicky vyroste z mateřské pokojovky, často z její základny. Může být odebrána pro další množení rostliny.

P

PANAŠOVÁNÍ

Panašování neboli variegace je změna barvy listů, která je způsobena (často vyšlechtěnou) poruchou tvorby barviv. Můžete se setkat s druhy s celozeleňou i panašovanou variantou, např. u fíkusu elastika.

PERLIT

Lehký přírodní materiál, který se přidává do substrátu kvůli provzdušnění.

R

RAŠELINOVNÍKOVÝ MECH

Tropický substrát, který zvyšuje a udržuje vlhkost.

ROD

Klasifikace rostlin v rámci čeledi, z nichž každá obsahuje jeden nebo více rozdílných druhů, např. dužnatka.

ŘÍZEK

Odřezek pokojovky, který se používá na její další množení – viz str. 60.

S

SOLITÉRA

Je výrazná, samostatně stojící pokojovka. Naše oblíbené najdete na str. 150.

SPORY

Výtrusnice na spodních listech kapradin.

T

TERÁRIUM

Plně nebo částečně uzavřená průhledná nádoba, ve které se pěstují rostliny. Vlastní terárium si můžete vyrobit na str. 180.

TEPLOTNÍ ŠOK

Náhlé a extrémní změny teploty v okolí pokojovky. Teplotní šok může pokojovku nejenom stresovat, ale i zahubit.

V

VEGETAČNÍ KLID

Období od konce léta do začátku jara, kdy rostlina není aktivní. Rostliny v této fázi rostou velmi pomalu.

VEGETAČNÍ OBDOBÍ

Období, kdy pokojovce rostou nové listy a květy, obvykle v rozmezí brzkého jara a pozdního léta.

VERMIKOMPOST

Obohacující forma organického hnojiva, která vznikla rozkladem organického odpadu činností žížal. Vysoce výživná je díky žížalímu trusu.

VERMIKULIT

Minerál používaný jako drenáž k udržení živin a vlhkosti substrátu. Jeho vlastnosti jsou podobné perlitu a je vhodný pro zakořeňování semen.

Z

ZAŠTIPOVÁNÍ

Metoda odstraňování stonků rostlin pomocí prstů za účelem povzbuzení větvení rostliny a udržení jejího nižšího vzrůstu.

ZAZIMOVÁNÍ

Změna péče o rostliny v zimě. V našich zeměpisných šířkách je zimování spojeno s minimem slunečních paprsků a denního světla. Rostliny v tomto období potřebují chlad a téměř nulovou zálivku.

ZEOLIT

Přírodní kámen s čistícími účinky, který se používá k výrobě terárií a při přesazování.

ŽÍŽALÍ ČAJ

Přírodní kapalné hnojivo pro pokojové rostliny i zahradu, které vzniká jako vedlejší produkt při vermikompostování. Pro jeho aplikaci se doporučuje smíchat ho se stejným dílem vody.

PÉČE

Možná už domácnost s několika zelenými kamarády sdílíte. Čas od času některá z rostlinek zvadne, jiným se daří a zbytek stagnuje – prostě ne a ne jim narůst nový lístek nebo trochu povyrůst. V zimě to bývá ještě horší, to si pokojovky dělají, co chtějí. Vadnou vám před očima a lámete si hlavu, kde se stala chyba. Přitom se každé věnujete stejně – jednou za týden je zalijete. Poznáváte se? I my jsme v minulosti rostlinám věnovaly podobnou „péči“. Péče o pokojovky byla čistě intuitivní záležitostí a u spousty z nich jsme ani neznaly jejich jméno. Proto je vždycky důležité si při koupi nové rostliny (str. 25) zjistit, co má a nemá ráda. Kolik světla potřebuje ke zdravému růstu a jak často ji musíme zalévat, zda má ráda rosení (třeba kaktusy ho zrovna nemilují). Rostlinu také musíme občas pohnojít, podepřít padající část, otírat z ní prach, umístit ji na správné místo nebo ji nechat odpočinout.

Skoro to může vypadat, že péče o pokojové rostliny je spíš přítěží než radostí. Opravdu to ale může být uklidňující až meditativní činnost. Uvidíte sami, že jakmile si osvojíte naše rady a tipy, brzy se dočkáte šťastných a prosperujících pokojovek. Každý nový lístek bude důvodem k oslavě. Nesmíme zapomínat na to, že pokojové rostliny jsou na nás doslova závislé. Když jim týdně věnujeme pár hodin péče, vytvoříme si doma zelenou džungli, ve které se budeme cítit dobře a kde bude i čistší vzduch.

Pěstitelské úspěchy můžete mít i bez větších zkušeností. A nebude vás to ani stát moc práce a času. Stačí se jen naučit pár jednoduchých pravidel. Uvidíte, že existuje mnoho podobných typů pokojovek, které mají skoro identické nároky na péči (například sukulenty – str. 128). O tom, že jsme péči zanedbali, nás rostlinka dokáže informovat sama svým vzhledem (str. 76), takže problém stačíme vyřešit dřív, než bude pozdě. Stačí jen pokojovkám lépe porozumět.

Naše kniha je prakticky rozdělená tak, že začínáme u výběru a nákupu správné pokojovky. Dále přecházíme na všechny zásady správného pěstování (světlo, zálivka, teplo, hnojení, množení, přesazování a údržba). V další části knihy pak uvádíme nejčastější problémy (škůdci, nemocné listy, přelití) a způsoby, jak je řešit.

Pojďte se s námi naučit
správně pěstovat
pokojovky!

Nezbytnosti k pěstování

Zahradnické rukavice

Ať si při přesazování neumažete ruce.

Lopatka

Na nabírání drenáže a zeminy – třeba té vlastnoručně vyrobené (str. 42).

Hnojivo

Tekuté nebo pevné – všechny rostlinky je potřeba pravidelně přihnojovat.

Tyčky a upevňovací drát

Bambusové tyčky podepřou vzrostlé rostliny, ty menší můžete přivázat třeba k hůlkám, co vám zůstanou po pad thai. Pomůže vám k tomu tmavě zelený floristický drát.

Nůžky (zahradní a bonsajové)

Na prostříhávání nevzhledných, starých nebo nemocných částí pokojovek. Zahradnické na silnější stonky, bonsajové na odstříhávání drobnějších větvíček a listů.

Konvička

Nejlépe s dlouhým úzkým hrdlem, aby se zálivka dostala tam, kam potřebujete.

Rozprašovač

Protože některé rostliny rozprašování přímo zbožňují.

Mycí houba nebo měkký hadřík

Na jemné utírání prachu z listů.